Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Eerste en de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Kenmerk
IENW/BSK-2026/191056

Bijlage(n)
1

Datum 5 november 2026
Betreft Aanvaarding BBNJ-overeenkomst met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf

Geachte voorzitter,

In vervolg op mijn brief van 16 juli 2025 inzake de voortgang van het goedkeuringstraject BBNJ-overeenkomst[1] stel ik u met deze brief, als coördinerend minister voor de uitvoeringswetgeving voor het Europese- en Caribische deel van Nederland van de BBNJ-overeenkomst en mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de minister van Buitenlandse Zaken, op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in dit proces.

U wordt op de hoogte gesteld van het voornemen van de regering om het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: Koninkrijk) direct te binden aan de BBNJ-overeenkomst met goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf, zoals voorzien in artikel 10 van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen (hierna: Rgbv). Hiertoe zal een akte van aanvaarding ten behoeve van het Europese- en Caribische deel van Nederland worden neergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. Het doorlopen van deze procedure heeft als gevolg dat het Koninkrijk als partij kan deelnemen aan de eerste Conferentie van de Partijen bij de BBNJ-overeenkomst (hierna: COP-1), welke zal plaatsvinden van 11 tot en met 22 januari 2027.[2] Op deze wijze wordt ook invulling gegeven aan de op 21 januari 2026 aangenomen moties van het Lid Kostic (beide met 109 stemmen) waarin wordt verzocht "om de BBNJ-overeenkomst zo snel mogelijk te ratificeren", alsook "om een actieve voorbereiding op deelname aan de COP en met ambitieuze doelen naar de eerste COP te gaan".[3]

<u>Goedkeuring en aanvaarding BBNJ-overeenkomst</u>

[1] De op 19 juni 2023 te New York tot stand gekomen Overeenkomst in het kader van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, inzake het behoud en het duurzame gebruik van de mariene biologische diversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht (Trb. 2024, 13; BBNJ, Biodiversity Beyond National Jurisdiction); Kamerstukken II 2024/25, 30196, nr. 851.

[2] Ingevolge artikel 47 van de BBNJ-overeenkomst zal de eerste COP niet later dan een jaar na de inwerkingtreding van de BBNJ-overeenkomst plaatsvinden. De BBNJ-overeenkomst trad ingevolge artikel 68 van de BBNJ-overeenkomst op 17 januari 2026 in werking.

[3] Kamerstukken II 2025/26, 21501-32, nr. 1750 en nr. 1751.

Het Koninkrijk heeft de BBNJ-overeenkomst op 20 september 2023 ondertekend onder voorbehoud van aanvaarding. Op het moment van opstellen van deze brief zijn 104 staten en de Europese Unie partij.[4] De uitvoeringswetgeving ter voorbereiding op de goedkeuring en aanvaarding door het Koninkrijk van de BBNJ-overeenkomst ten behoeve van zowel het Europese als Caribische deel van Nederland is onlangs voorgelegd in internetconsultatie,[5] en is ter advies aan, onder andere, uitvoeringsorganisaties gestuurd. De parlementaire goedkeuringsprocedure van de BBNJ-overeenkomst en de goedkeuring van de uitvoeringswetgeving zal binnenkort starten maar zal niet tijdig afgerond zijn om voor aanvang van COP-1 de BBNJ-overeenkomst te kunnen aanvaarden. Na instemming van de (rijks)ministerraad moeten immers nog meerdere stappen gezet worden, zoals advisering door de Raad van State en behandeling in zowel de Tweede als de Eerste Kamer. Het gevolg is dat het Koninkrijk niet als partij zou kunnen deelnemen aan COP-1 en om die reden geen gebruik zou kunnen maken van stemrecht. Vanwege het belang van COP-1 voor de effectieve uitvoering van de BBNJ-overeenkomst wordt voorgesteld om gebruik te maken van de uitzondering zoals vervat in artikel 10 Rgbv. Deze procedure en het belang van COP-1 worden hieronder uitgelegd.

Aanvaarding met goedkeuring achteraf

In beginsel wordt het Koninkrijk niet aan verdragen gebonden zonder voorafgaande goedkeuring van de Staten-Generaal. In buitengewone gevallen van dringende aard kan het belang van het Koninkrijk zich er bepaaldelijk tegen verzetten dat eerst goedkeuring van de Staten-Generaal wordt verkregen voordat het Koninkrijk wordt gebonden aan een verdrag (artikel 10 Rgbv). Naar het oordeel van de regering is met het verkrijgen van stemrecht tijdens COP-1 een buitengewoon en spoedeisend belang van het Koninkrijk in het geding dat goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf rechtvaardigt. Hieronder zullen de context en de redenen voor het belang van het Koninkrijk nader uiteen worden gezet.

Het Koninkrijk wordt gezien als betrouwbare partner in oceaanbeheer, oceaanobservatie en oceaanbescherming, met gerenommeerde onderzoeksinstituten en een grote maritieme industrie. Het belang van de oceaan voor regulering van het klimaat, waterveiligheid en voedselzekerheid raakt de belangen van het Koninkrijk direct. Dit geldt ook voor de strategisch cruciale waarde van de oceaan voor ecologische, economische en geopolitieke stabiliteit. Zo vindt het overgrote deel van de wereldwijde handelsstromen over zee plaats. Er zijn grote financiële investeringen en diverse economische en strategische belangen gemoeid ten aanzien van maritiem beleid, waardoor beslissingen over de oceaan verstrekkende gevolgen kunnen hebben.

Gezien deze belangen is het noodzakelijk dat het Koninkrijk kan meebeslissen over zaken die hieraan raken tijdens COP-1. Tijdens COP-1 zullen namelijk belangrijke besluiten worden genomen voor de verdere uitwerking en operationalisering van de bepalingen van de overeenkomst, met in begrip van het op te tuigen institutionele raamwerk. COP-1 zal onder meer besluiten over het reglement van orde (de *Rules of Procedure*), het

[4] Zie voor een actueel overzicht van de partijen: https://verdragenbank.overheid.nl/nl/Verdrag/Details/013686_p.html.
[5] Overheid.nl | Consultatie Uitvoeringswet BBNJ-overeenkomst

financiële reglement en de begroting (en de bijdrage van het Koninkrijk daaraan), de zetel en taken van het secretariaat, de hulporganen (*subsidiary bodies*) en de specifieke regels voor het functioneren van die hulporganen (*Terms of Reference)*. Tijdens COP-1 zullen ook besluiten worden genomen voor de institutionele basis voor de gebiedsgerichte maatregelen, waaronder mariene beschermde gebieden, die nodig zijn om de beschermingsdoelen van het "Kunming Montreal Global Biodiversity Framework" te kunnen halen, en de institutionele basis voor (de aanvullende eisen voor) milieueffectbeoordelingen. Al deze besluiten zullen zowel direct als indirect raken aan de welvaart en het welzijn van onze burgers, bedrijven en organisaties.

Deze besluiten vormen derhalve de fundamenten en het kader van de BBNJ-overeenkomst. COP-1 zal daarmee richtinggevend zijn voor de (toekomstige) uitvoering van de BBNJ-overeenkomst en ook voor de effectiviteit ervan. Om deze redenen wordt ingezet op aanvaarding van de BBNJ-overeenkomst voorafgaand aan COP-1, zodat het Koninkrijk partij is bij aanvang van COP-1.

Alleen wanneer het Koninkrijk de BBNJ-overeenkomst heeft aanvaard, kan het als partij volwaardig deelnemen aan de besluitvorming tijdens COP-1. Daarmee wordt voorkomen dat zonder deelname van het Koninkrijk aan de besluitvorming ook voor het Koninkrijk, of aan de belangen en/of specifieke omstandigheden van het Koninkrijk rakende, bindende afspraken worden gemaakt, zoals over financiële verplichtingen volgend uit de begroting. Tijdige aanvaarding van de BBNJ-overeenkomst vóór COP-1 voorkomt tevens dat het Koninkrijk in internationale discussies in een politiek geïsoleerde positie terecht komt. Internationaal wordt het Koninkrijk al geruime tijd aangesproken op het belang van aanvaarding en het feit dat het Koninkrijk vooralsnog geen partij is. Zo zijn recentelijk brieven ontvangen van President Macron, Eurocommissaris Kadis en de Belgische Minister van Justitie en Noordzee, en Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking met de oproep tot aanvaarding van de BBNJ-overeenkomst voorafgaand aan COP-1.[6]

Deze bovengenoemde redenen onderstrepen het buitengewone en spoedeisende belang van het Koninkrijk om mee te stemmen over beslissingen van fundamentele aard die het Koninkrijk, haar burgers, bedrijven en organisaties zullen raken. Daarom is een beroep op de uitzondering vervat in artikel 10 Rgbv en daarmee de directe binding aan de BBNJ-overeenkomst gerechtvaardigd.

Daarbij vind ik het belangrijk om te benadrukken dat er voortvarend gewerkt wordt aan de gehele parlementaire goedkeuringsprocedure van de BBNJ-overeenkomst. De directe binding van het Koninkrijk aan de BBNJ-overeenkomst doet hieraan niks af. Bij het doorlopen van de goedkeurings- en wetgevingsprocedure achteraf heeft uw Kamer net

[6] Brief van 6 juli 2026 van president Emmanuel Macron aan Minister President; de brieven van 10 juli 2026 van Commissaris van Visserij en Oceanen Costas Kadis aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de minister van Buitenlandse Zaken; en de brief van 29 september 2026 van de Belgische Minister van Justitie en Noordzee, en Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Buitenlandse Zaken.

zoveel invloed als altijd. Na de instemming van de (rijks)ministerraad, zullen de (rijks)wetsvoorstellen worden doorgeleid naar de Raad van State voor advies. Daarna zullen beide wetsvoorstellen worden aangeboden aan uw Kamer.

Aanvaarden ten behoeve van het Europese en Caribische deel van Nederland met goedkeuring achteraf betekent dat er ten tijde van aanvaarding van de BBNJ-overeenkomst in die delen nog geen geldende uitvoeringswetgeving is om naleving van de verplichtingen in de nationale rechtsorde te verzekeren. Het is mogelijk dat er een situatie ontstaat waarin het Koninkrijk internationaal wordt aangesproken op niet-naleving van de verplichtingen uit de BBNJ-overeenkomst. Dit risico wordt zeer gering geschat gezien het vergevorderde stadium van het wetgevingsproces en het feit dat er nog weinig Nederlandse actoren activiteiten uitvoeren die onder de BBNJ-overeenkomst zullen vallen. De betrokken departementen staan al geruime tijd in nauw contact met de actoren die activiteiten uitvoeren die mogelijk wél onder de BBNJ-overeenkomst kunnen vallen om ervoor te zorgen dat zij al handelen in lijn met de verplichtingen onder de BBNJ-overeenkomst. Ook is het goed te benoemen dat veel besluiten die nodig zijn voor de praktische uitvoering van de BBNJ-overeenkomst pas genomen zullen worden tijdens COP-1. Voorbeelden zijn hierboven genoemd en onderstrepen nogmaals het belang om stemrecht te hebben tijdens COP-1 teneinde te voorkomen dat er beslissingen worden genomen die voor Nederland onuitvoerbaar of onwenselijk zijn. Om deze reden is het overigens ook voor veel andere landen moeilijk een goede uitvoering te geven aan de BBNJ-overeenkomst en wordt er gezocht naar manieren om werkprocessen zo in te richten dat tussentijdse naleving gegarandeerd kan worden. Nederland kan ook dergelijke werkprocessen inrichten en aansluiten bij deze internationale voorbeelden.

Op grond van het voorgaande heeft de regering het voornemen een akte van aanvaarding ten behoeve van het Europese en Caribische deel van Nederland bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties neer te leggen en het Koninkrijk aldus direct te binden aan de BBNJ-overeenkomst. Indien de goedkeuring door de Staten-Generaal achteraf niet wordt verkregen zal de regering gevolg geven aan artikel 12 Rgbv, en de BBNJ-overeenkomst ingevolge artikel 73 van de BBNJ-overeenkomst opzeggen. De BBNJ-overeenkomst treedt in dat geval een jaar na die opzegging buiten werking voor het Koninkrijk.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Vincent Karremans

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Kenmerk
IENW/BSK-2026/191056